

Łódź, dnia 12 lutego 2016 roku

Pan
Grzegorz Maras
Wójt Gminy Skomlin

WK – 602/23/2016

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.) informuję Pana Wójta, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Skomlin¹. Kontrolą objęto okres 2014- I półrocze 2015 roku oraz wybrane zagadnienia z lat wcześniejszych dotyczące przede wszystkim, kontroli wewnętrznej; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; gospodarki kasowej; realizacji dochodów z podatków i opłat lokalnych; zadłużenia; realizacji dochodów z majątku; udzielania zamówień publicznych; wydatków inwestycyjnych; ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności:

I.

W zakresie kredytów i pożyczek

1. W dniu 29 stycznia 2014 roku Gmina Skomlin podpisała aneks nr 1 do umowy 1/35754/2010 zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Praszce, którym zmieniono: [1] okres spłaty z lat 2011-2016 na 2011-2021; [2] harmonogram spłaty rat na 2014 rok (raty miesięczne po 9.000 zł ostatnia 11.000 zł), na 2015 rok (raty po 5.000 zł), [3] dodano do § 4

¹ Czynności kontrolne prowadzone były w dniach 19 października – 15 grudnia 2015 roku. Protokół kontroli podpisany został w dniu 27 stycznia 2016 roku.

ust. 1a w brzmieniu „od wykorzystanego kredytu Bank pobiera odsetki od dnia 1.02.2014 r. według stawki zmiennej stopy procentowej, stanowiącej sumę stopy bazowej WIBOR dla terminu 1 miesięcznego obowiązującej w okresie, za który odsetki są naliczane i marży banku w wysokości 2,5 punktów procentowych”. Kontrolujące ustaliły, że w specyfikacji istotnych warunków zamówienia dotyczącej usługi udzielenia kredytu nie zawarto zapisu o możliwości dokonywania istotnych zmian istotnych postanowień umowy, jak też nie określono warunków dokonywania tych zmian, co zamawiający potwierdził również w wyjaśnieniach do treści specyfikacji (ZP.341-4/2010) – odpowiedź na pytanie nr 14. Z umowy nr 1/35754/2010 zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Praszce (§ 4) wynikało, że „od wykorzystanego kredytu bank pobiera odsetki według stawki zmiennej stopy procentowej stanowiącej sumę stopy bazowej WIBOR dla terminu 1 miesięcznego obowiązującej w okresie, za który odsetki są naliczane i marży banku w wysokości 1,5% punktów procentowych”. [4] ponadto ww. aneksem dodano pkt 4 do § 3 ust. 1 ww. umowy „prowizja od zmiany warunków umowy i sporządzenia aneksu w wysokości 900,00 zł”. W umowie w § 3 ust. 1 określono, że bank pobiera prowizję 1) od kwoty przyznanego kredytu w wysokości 0,00 zł, 2) za gotowość finansową tj. od niewykorzystanej części lub transzy 0% w skali roku, 3) rekompensacyjną w wysokości 0% od całości lub części przedterminowo spłaconego kredytu. Ponadto w umowie zapisano, że za inne czynności związane z udzielonym kredytem bank pobiera prowizje zgodnie z taryfą opłat i prowizji bankowych dla klientów instytucjonalnych, obowiązującą w dniu wykonywania czynności, w tym z tytułu: 1) wysyłania do kredytobiorcy monitów wzywających do dobrowolnej spłaty zadłużenia przeterminowanego, 2) czynności windykacyjnych, 3) pozostałych czynności; [5] zmieniono § 7 ust. 1 ustalając nowy ostateczny termin spłaty kredytu, odsetek i innych należności na 30 grudnia 2021 roku. Z umowy wynikało, że termin spłaty przypadał na 30 grudnia 2016 roku.

Zwiększenia marży banku z 1,5% do 2,5% spowodowało zwiększenie odsetek zapłaconych w okresie od dnia 1 lutego 2014 roku do dnia 30 września 2015 roku o kwotę 13.989,26 zł. Wyliczenia zwiększonej kwoty odsetek z tytułu podwyższenia marży o 1% w ww. okresie dokonały kontrolujące w następujący sposób: 1% podwyższonej marży/365dni x liczba dni w miesiącu x kwota kapitału pozostałego do spłaty, sumując obliczone wg powyższego wzoru odsetki dla każdego z miesięcy. Ponadto, wydłużenie okresu ostatecznej spłaty kredytu z 2016 do 2021 roku nie pozostanie bez wpływu na kwotę odsetek jaką Gmina w będzie musiała zapłacić za wydłużony okres spłaty kredytu.

Zmiany dokonane aneksem nr 1 w umowie nr 1/35754/2010 o udzielenie kredytu, w zakresie wysokości marży i okresu spłaty, naruszały przepisy art. 144 ust.1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U z 2015 r., poz. 2164 ze zm.). Powyższy przepis zakazuje istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu

o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany.

2. Kwota wydatków zaewidencjonowana na koncie 751 – koszty finansowe, została zaniżona o kwotę skapitalizowanych odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach środków własnych związanych z obsługą pożyczek zaciągniętych w banku BGK w łącznej kwocie za 2014 rok - 21,83 zł oraz za 2015 rok – 58,97 zł. O powyższe kwoty zostały również zaniżone wydatki w klasyfikacji budżetowej 75702 § 8110. Powyższa nieprawidłowość stanowiła naruszenie zasad ewidencji operacji gospodarczych na koncie 751 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz naruszenie zasad klasyfikacji dochodów i wydatków określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.).
3. Wydatki zaewidencjonowane w klasyfikacji w rozdziale 75702 § 8110 zostały zawyżone o wartość prowizji związanych z udzieleniem i obsługą pożyczek zaciągniętych w banku BGK w łącznej kwocie w 2014 roku – 1.323,62 zł oraz w 2015 roku – 1.236,93 zł. Wydatki te powinny zostać zaewidencjonowane w § 8010. Powyższa nieprawidłowość stanowiła naruszenie zasad klasyfikacji wydatków określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
4. Kwota wydatków z tytułu odsetek od kredytów i pożyczek za 2014 rok wynosiła wg wycień kontrolujących - 204.459,36 zł, natomiast wydatki wg karty wydatków dla rozdziału 75702 § 8110 wyniosły 212.409,13 zł. Różnica w kwocie 7.949,77 zł wynikała z ujęcia prowizji zapłaconych za zmianę warunków umów kredytowych (co szczegółowo zostało opisane w protokole kontroli) w łącznej kwocie 4.900 zł oraz ujęcia kwoty 3.000 jako wykonanych wydatków na odsetki z tytułu kredytów i pożyczek, gdy w rzeczywistości była to jedynie kwota 583,15 zł (umowa pożyczki PROW 413.11.04767.10), jak też ujęcia kwoty 1.317,09 zł jako wykonanych wydatków na odsetki z tytułu kredytów i pożyczek, gdy w rzeczywistości była to jedynie kwota 583,15 zł (umowa pożyczki PROW 313.11.04141.10).
5. Na dzień 31 grudnia 2014 roku wystąpiły odsetki obciążające koszty 2014 roku, a płatne w 2015 roku w wysokości 397,60 zł. Powyższa kwota nie została ujęta w ewidencji budżetu Gminy w 2014 roku, jako koszt tego roku poprzez zaewidencjonowanie na koncie Wn 909 – rozliczenia międzyokresowe - Ma 260 – zobowiązania finansowe. Powyższa kwota

dotyczyła odsetek z tytułu pożyczki nr PROW 413.11.04767.10, zaciągniętej w banku BGK. Zgodnie z umową, termin płatności odsetek przypadał na pierwszy dzień roboczy następnego miesiąca którego dotyczyły, co oznaczało że termin płatności odsetek za grudzień 2014 roku przypadał na 2 stycznia 2015 roku i tego dnia zostały one zapłacone. Powyższa nieprawidłowość stanowiła naruszenie zasad ewidencji na koncie 909 określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

W zakresie ewidencji i sprawozdawczości

1. W dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości brak było ustalonych zasad prowadzenia wyodrębnionych ksiąg rachunkowych dotyczących dochodów i wydatków Urzędu, realizowanych projektów oraz określenia kont, które są wykorzystywane w celu ewidencji zdarzeń gospodarczych w wyodrębnionych ewidencjach. Kontrolujący ustalili, że możliwe było uzyskanie wydruku księgi głównej dla wybranego konta zawierającego dane z powyższych rejestrów jednak, wydruk księgi głównej mógł nastąpić w dowolnej konfiguracji wcześniej wymienionych rejestrów. Możliwe zatem było również dokonanie wydruku księgi głównej dla dwóch różnych jednostek organizacyjnych (których obsługę finansowo księgową prowadził Urząd Gminy), np. możliwe było wydrukowanie jednej księgi głównej dla operacji zaewidencjonowanych w rejestrze wydatków Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Operacje jednak posiadały odrębne numeracje dla każdego z rejestrów. Możliwe również było nadawanie takich samych numerów analityk dla poszczególnych kont (np. dla konta 201) w różnych rejestrach, co oznacza że w kilku rejestrach mogło występować to samo konto analityczne, a na nim różne zapisy. Na wydruku zbiorczym dla kilku rejestrów możliwe było, że np. trzy razy występowało konto 201-1, ale za każdym razem były na nim inne zapisy i sumy obrotów. Taki sposób konstrukcji rejestrów sugeruje, że nie było możliwości prowadzenia jednej księgi głównej, a jedynie istniała możliwość uzyskania wspólnego wydruku dla wybranych rejestrów. Program nie generował automatycznie wydruku księgi głównej dla wszystkich rejestrów, a to operator dokonywał wyboru, dla których rejestrów chce dokonać wydruku księgi głównej. Taki stan rzeczy mógł powodować, że wydruk zapisów na wybranym koncie (księgi głównej) mógł zostać wykonany dla określonej liczby rejestrów, a niektóre operacje mogły zostać pominięte, jeśli nie dokonano wyboru określonego rejestru.

Powyższe stanowiło naruszenie art. 13 ust. 1 w zw. z art. 15 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), gdyż księga główna zawiera zapisy o zdarzeniach, które zostały ujęte uprzednio lub równocześnie w dzienniku, co oznacza, że

w księdze głównej znajdują się wszystkie zdarzenia, które zostały zarejestrowane w dzienniku (bądź dziennikach częściowych). Artykuł 13 ust. 1 stanowi, że księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą:

- 1) dziennik;
- 2) księgę główną;
- 3) księgi pomocnicze;
- 4) zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych;
- 5) wykaz składników aktywów i pasywów (inwentarz).

Natomiast art. 15 mówi, że konta księgi głównej zawierają zapisy o zdarzeniach w ujęciu systematycznym. Na kontach księgi głównej obowiązuje ujęcie zarejestrowanych uprzednio lub równocześnie w dzienniku zdarzeń, zgodnie z zasadą podwójnego zapisu. Zapisów na określonym koncie księgi głównej dokonuje się w kolejności chronologicznej.

Zastosowana w 2014 i 2015 roku forma prowadzenia ksiąg rachunkowych dla ewidencji operacji gospodarczych dotyczących dochodów i wydatków realizowanych przez Urząd Gminy była niepoprawna. W związku z powyższym Gmina Skomlin powinna od 2016 roku zaprowadzić jedną księgę główną dla operacji związanych z realizacją dochodów, jak i dokonywaniem wydatków w Urzędzie Gminy.

2. Wykazane w sprawozdawczości skutki finansowe obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości od osób prawnych zostały zawyżone w 2014 roku o 151,40 zł. Przyczyny nieprawidłowości zostały opisane w protokole z kontroli.
3. Wykazane w sprawozdawczości skutki finansowe zwolnień w podatku od nieruchomości od osób prawnych zostały zawyżone w 2014 roku o 1.213,50 zł. Przyczyny nieprawidłowości zostały opisane w protokole z kontroli.
4. Kwota należności od budżetów zarówno w ewidencji księgowej, jak i w bilansie z wykonania budżetu została pomniejszona o kwotę zobowiązań wobec budżetów wynikającą z dotacji podlegających zwrotowi, a nieprzekazanych do końca 2014 roku w łącznej wysokości 89,43 zł.
5. W pozycji dotyczącej pozostałych należności, w bilansie z wykonania budżetu wykazano kwotę 89,42 zł, powyższa kwota wnikała z konta 224-453, dotyczyła ona przypisanego do zwrotu zasiłku stałego wypłaconego przez Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. W związku z przyznaniem świadczeniobiorcy renty wpłaty należności dokonał ZUS w dniu 23 stycznia 2015 roku. W związku z powyższymi ustaleniami wskazać należy, że saldo konta 224 ujmuje się w bilansie z wykonania budżetu jako rozrachunki z budżetami, jeżeli takich rozrachunków ono dotyczy, w przeciwnym wypadku, gdy na koncie 224 zostanie zaewidencjonowana operacja nie dotycząca rozrachunków z budżetami, oznaczać to będzie złamanie zasady

systematycznego porządku ewidencjonowanych operacji. Ponadto należy wskazać, że operacje dotyczące przypisania do zwrotu kwoty zasiłku powinny nastąpić w księgach rachunkowych jednostki realizującej zadania w tym zakresie, a nie w księgach rachunkowych budżetu. W księgach rachunkowych budżetu ujmuje się sam zwrot dotacji dla właściwego dysponenta, który przyznał dotację na wypłatę w tym przypadku zasiłku stałego.

6. Dochody ze sprzedaży działek – 2012 rok i lokalu mieszkalnego – 2013 rok zostały skasyfikowane w § 0870, co było niezgodne z zasadami klasyfikacji dochodów określonymi w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. Właściwym paragrafem do klasyfikacji dochodów z odpłatnego zbycia prawa własności jest § 0770. Powyższa nieprawidłowość nie miała wpływu na wartość maksymalnego wskaźnika spłat na 2014 rok, gdyż zarówno § 0870, jak i § 0770 ujmują dochody ze sprzedaży majątku.
7. W 2014 roku dokonano przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności i uzyskano z tego tytułu dochody w kwocie 4.248 zł, podobnie w 2015 roku dokonano przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności i uzyskano z tego tytułu dochody w kwocie 8.104 zł. Dochody z tego tytułu zostały sklasyfikowane w § 0870. Kwalifikacja dochodów z przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności w § 0870 stanowiła naruszenie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, zgodnie z którymi - dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności klasyfikuje się w § 0760.
8. Stan zobowiązań wobec budżetu na dzień 31 grudnia 2014 roku według konta 225 - rozrachunki z budżetami, wynosił 1.747,98 zł. W bilansie w pozycji C.II.5 – Pozostałe zobowiązania, ujęto również kwotę 1.747,98 zł. Saldo strony Ma konta 225 wynikało z odrębnej ewidencji prowadzonej dla programu: „Przebudowa budynku OSP w Skomlinie wraz z wyposażeniem” i dotyczyło przekazanych a niewykorzystanych środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku pomocniczym banku BKG w kwocie 1.747,98 zł (225/147). Powyższe środki zaewidencjonowane były na rachunku środków własnych służących obsłudze rachunku pożyczki w banku BGK, z którego dokonywane są płatności za część inwestycji realizowaną ze środków własnych oraz opłacane są prowizje i odsetki dotyczące otrzymanej pożyczki na dane zadanie inwestycyjne. Ewidencja środków własnych na rachunku pomocniczym w BGK przy użyciu konta 225 stanowiła naruszenie zasad ewidencji środków pieniężnych zawartych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Konto 225, zgodnie z załącznikiem nr 2 do ww. rozporządzenia - służy do ewidencji operacji

dotyczących rozrachunków z budżetami, w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek środków obrotowych, nadpłat w rozliczeniach z budżetami. Zgodnie z ww. rozporządzeniem - do ewidencji środków pieniężnych służą konta w zespole 1.

Odrębnej analizy wymaga natomiast określenie sposobu ewidencji na kontach zespołu 1 środków pieniężnych na rachunku środków własnych w banku BGK. Rachunek ten posiada cechy, które kwalifikują go jako rachunek bankowy, który jest wspólny dla budżetu i urzędu (jednostki budżetowej). Przesądza o tym fakt, że środki przekazywane na ten rachunek powinny być jednocześnie traktowane jako zasilenie tego rachunku w środki na wydatki (jak w przypadku przekazania z budżetu środków dla jednostki budżetowej), jak też w celu dokonania z niego pewnej kategorii wydatków (jak jednostki budżetowe dokonujące wydatków). Do ewidencji środków na rachunku środków własnych w banku BGK powinny mieć zastosowanie zasady ewidencji środków pieniężnych stosowane w przypadku wspólnego rachunku bankowego dla budżetu i urzędu i ujęte przy opisie do konta 130 zawartym w załączniku nr 3 do ww. rozporządzenia.

9. W wyniku kontroli stwierdzono, że ewidencja dwóch operacji gospodarczych dotyczących powstałych zobowiązań, tj. [1] zwrotu kosztów przejazdu ucznia niepełnosprawnego, [2] wypłaty diety na rzecz radnych, została dokonana w księgach rachunkowych poprzez zapis na koncie Ma 201 – rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, co stanowiło naruszenie zasad ewidencji zobowiązań określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych. Prawidłowo ww. operacje powinny być zatem ujęte na koncie Ma 240 – pozostałe rozrachunki, gdyż służy ono do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201-234. Zgodnie bowiem z opisem do konta 240, na stronie Ma konta 240 ujmuje się powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.
10. Ujęcie należności z tytułu udzielonych z ZFŚS pożyczek pracowniczych na koncie 240 – pozostałe rozrachunki, w kwocie 37.880,00 zł stanowiło naruszenie zasad ewidencji operacji gospodarczych na kontach 240 i 234 określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z opisem do konta 234 – pozostałe

rozrachunki z pracownikami, na stronie Wn tego konta ujmuje się w szczególności należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

11. Stwierdzono, że spośród 45 dokumentów księgowych stanowiących próbę kontroli w zakresie terminowości regulowania zobowiązań, 14 zostało uregulowanych po upływie terminu płatności wskazanego na fakturze (opóźnienia kilkudniowe). Ponadto, większość przyjętych do kontroli dowodów źródłowych nie posiadała adnotacji dotyczącej daty ich wpływu do Urzędu.
12. Stwierdzono, że na dzień 31 grudnia 2014 roku na saldzie zobowiązań wynikających z konta 240 – pozostałe rozrachunki, figurowała kwota 2.074,00 zł. Kwota ta dotyczyła kaucji pobranej z tytułu umowy dzierżawy gruntu o łącznej powierzchni 400 m² zawartej w dniu 13 grudnia 2000 roku. W dniu 15 września 2014 roku do Urzędu Gminy w Skomlinie wpłynęło pismo dotyczące wypowiedzenia umowy dzierżawy ze skutkiem natychmiastowym. Kaucja gwarancyjna została pobrana w wysokości jednego kwartalnego czynszu brutto tytułem zabezpieczenia ewentualnych roszczeń (terminowego regulowania czynszu). W związku z rozwiązaniem umowy dzierżawy wydzierżawiający powinien niezwłocznie dokonać zwrotu kaucji gwarancyjnej. Kwota 2.074,00 zł została przekazana na rachunek bankowy wydzierżawiającego w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych przez RIO w Łodzi.
13. W wyniku kontroli ustalono, że na koncie 240 – pozostałe rozrachunki, w ewidencji księgowej Urzędu Gminy jako zobowiązania figurowało wadium w kwocie 5.000,00 zł, które w 2013 roku nie zostało zaliczone do dochodów. Przedmiotowe wadium wpłacone zostało przez firmę Inet System Artur Werbicki w dniu 9 września 2013 roku w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na budowę Sołeckiego Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji we Wróblewie. Ofertę ww. uczestnika przetargu uznano za najkorzystniejszą dla realizowanego zadania. W związku z odstąpieniem wykonawcy od podpisania umowy poinformowano wykonawcę o zatrzymaniu wadium (zgodnie z art. 46 ust. 5 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych). W takiej sytuacji - zgodnie z prawem - kwota zatrzymanego wadium powinna zostać zaliczona jako pozostałe przychody operacyjne w ewidencji urzędu gminy i zaewidencjonowana na koncie 760 – pozostałe przychody operacyjne oraz przekazana do budżetu jako zrealizowany dochód. W trakcie kontroli RIO w Łodzi przekazano na rachunek budżetu zatrzymane wadium oraz zostały dokonane odpowiednie przeksięgowania polegające na zaliczeniu do dochodów Urzędu Gminy 2015 roku kwoty przedmiotowego wadium.
14. W kwocie zaległości z tytułu czynszów najmu/dzierżawy w sprawozdaniu Rb-27S, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku, w przypadku czterech dzierżawców stanowiących próbę kontroli, nie uwzględniono należności czynszowych będących zaległościami w łącznej kwocie 554,67 zł. Tymczasem w wyniku kontroli ustalono, że zgodnie z warunkami płatności określonymi w umowie terminy zapłaty czynszu za rok 2014 przypadają do dnia 30 września

2014 roku. Dzierżawcy dokonali wpłaty czynszu za rok 2014 roku w dniach 5 i 7 stycznia 2015 roku (poza jednym przypadkiem braku wpłaty do dnia zakończenia czynności kontrolnych). W związku z powyższym na dzień 31 grudnia 2014 roku ww. kwota stanowiła kwotę zaległości z tytułu czynszów najmu/dzierżawy. Ponadto, w wyniku kontroli ustalono, że w ewidencji księgowej nie ujęto żadnych zaległości z tytułu czynszów dotyczących najmu i dzierżawy. Sporządzone na dzień 31 grudnia 2014 roku sprawozdanie Rb-27S było zgodne z ewidencją, ale nie odzwierciedlało stanu faktycznego w zakresie zaległości z tytułu umów najmu/dzierżawy (w sprawozdaniu wykazano kwotę 0,00 zł). Zgodnie z Instrukcją sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącą załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.), w odpowiednich kolumnach "saldo końcowe" wykazuje się należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości netto (należności pozostałe do zapłaty, których termin zapłaty minął i mogą być egzekwowane) oraz nadpłaty (kwoty nadpłacone) ustalone na podstawie danych analitycznych kont podatkowych; w kolumnie "zaległości netto" nie należy wykazywać zaległości płatnych w ratach (jeżeli termin spłaty raty nie minął), odroczonej (w przypadku, gdy odroczony termin płatności nie minął), kwot objętych wstrzymaniem wykonania decyzji na mocy postanowienia organu podatkowego, sądu administracyjnego lub odrębnych przepisów oraz zaległości objętych postępowaniem ugodowym, układowym lub restrukturyzacyjnym.

W zakresie realizacji dochodów budżetowych

1. Podatnik (...) ² w okresie od dnia 1 czerwca 2015 roku nie opodatkował gruntu (...) ³ dzierżawionego od Gminy Skomlin na podstawie umowy zawartej w dniu 1 czerwca 2015 roku (nieprawidłowość szczegółowo opisana w protokole z kontroli). Zgodnie z art. 3 ust.1 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 849 ze zm.) - podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie:

² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- a) wynika z umowy zawartej z właścicielem, Agencją Własności Rolnej Skarbu Państwa lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości,
- b) jest bez tytułu prawnego.

Z powyższego przepisu wynika, że w przypadku dysponowania nieruchomością na podstawie umowy z jednostką samorządu terytorialnego podatnikiem staje się osoba lub jednostka dysponująca tą nieruchomością, a nie wdzierżawiający w tym przypadku Gmina Skomlin. (...) ⁴. W trakcie kontroli (18 grudnia 2015 roku) zawarto z dzierżawcą aneks do umowy dzierżawy, w którym zmieniono § 4 ust. 5 w następujący sposób „Podatek od nieruchomości obciążający dzierżawiony grunt, jak również wszelkie pozostałe podatki i opłaty związane z zainstalowanym sprzętem Dzierżawcy ponosi Dzierżawca”. Aneks został zawarty z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2016 roku. Dzierżawca zobowiązał się wpłacić zaległy podatek do końca grudnia 2015 roku.

- 2. W wyniku kontroli stwierdzono, że organ podatkowy nie na wszystkie zaległości podatnika (...) ⁵ wystawił tytuły wykonawcze. (...) ⁶ W związku z powyższym należy wskazać, że w przypadku śmierci podatnika organ podatkowy wydaje postanowienia o zawieszeniu postępowania na podstawie art. 201 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), jeżeli postępowanie to nie podlega umorzeniu jako bezprzedmiotowe. Zgodnie z § 2 ww. artykułu, postanowienie doręcza się stronie lub spadkobiercom. Jak wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny *„Decyzja podatkowa może być bowiem wydana jedynie w wyniku postępowania, w którym istnieje strona – podmiot dysponujący interesem prawnym w rozumieniu art. 133 Ordynacji podatkowej. Skoro w dacie wydawania decyzji jej adresat nie żył, a postępowanie toczyło się wobec osoby zmarłej, to były podstawy do przyjęcia, iż decyzje wydano z rażącym naruszeniem prawa, albowiem jest oczywiste, iż wobec osoby zmarłej nie można wydać decyzji administracyjnej, regulującej jej prawa czy obowiązki”* (wyrok NSA z dnia 24 listopada 2010 r., sygn. akt I OSK 147/10, Lex nr 745035). Rzeczą

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 3 (dane zawarte w aktach postępowania podatkowego, kontroli podatkowej) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

organu było ustalenie kręgu osób będących stronami tego postępowania, bowiem nie mogła być stroną osoba nieżyjąca, a tylko jej następcy prawni (III SA/Po 459/11 - Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 8 lutego 2012 roku).

Kontrolującym nie przedstawiono dokumentacji, w której Urząd wzywałby spadkobierców do wszczęcia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym podatniku. Przy czym należy podkreślić, że w sytuacji gdyby spadkobiercy, pomimo stosownego wezwania, nie wykazali inicjatywy we wszczęciu takiego postępowania, organ stosując art. 100 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.) może sam wystąpić do właściwego sądu z wnioskiem o wszczęcie postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej stronie.

W przedmiotowej sprawie organ podatkowy powinien w postępowaniu podatkowym ustalić, czy mimo nieprzeprowadzenia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku występuje w tej sytuacji posiadacz samoistny nieruchomości. Z art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych wynika, że podatnikami podatku od nieruchomości są właściciele nieruchomości obiektów budowlanych, posiadacze samoistni nieruchomości lub obiektów budowlanych, użytkownicy wieczysti gruntów. Posiadacz samoistny to ten, kto właścicielem nie jest, ale włada rzeczą w taki sposób, jakby właścicielem był. Wynika to z art. 336 ustawy z dnia 23 kwietnia 1963 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 121 ze zm.).

3. Kontrolujące ustaliły, że od wpłat z tytułu opłaty za użytkowanie wieczyste dokonanej po terminie (tj. po 31 marca danego roku) w dwóch przypadkach nie pobrano należnych odsetek za okres spóźnienia w łącznej kwocie 318,52 zł. Ponadto jeden z użytkowników nie dochował 14-dniowego terminu wniesienia opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, który upłynął w dniu 2 stycznia 2015 roku. Opłata została wniesiona w dniu 13 stycznia 2015 roku. Za okres opóźnienia w zapłacie opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nabywca nie wniósł należnych odsetek w kwocie 19,54 zł. Użytkownicy wpłacili odsetki od nieterminowego regulowania ww. opłat w dniach 4, 7 i 10 grudnia 2015 roku.
4. Oddając w 2014 roku w dzierżawę nieruchomości będące przedmiotem kontroli (szczegółowo opisane w protokole z kontroli) jednostka nie zachowała procedury w zakresie obowiązku podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.).
5. W wyniku kontroli terminowości regulowania czynszów z tytułu dzierżawy za lata 2014 i 2015 ustalono, że czterech dzierżawców uiszczało czynsz po terminie płatności. W przypadku tych dzierżawców nie naliczono i nie pobrano odsetek za zwłokę w łącznej kwocie 25,60 zł za rok 2014 oraz w kwocie 0,19 zł za rok 2015.

6. W przypadku umowy zawartej z T-Mobile Polska Spółka Akcyjna w dniu 13 grudnia 2000 roku na okres 10 lat, przedłużonej aneksem z dnia 9 listopada 2010 roku na okres kolejnych 10 lat, tj. do 12 grudnia 2020 roku na dzierżawę gruntu o łącznej powierzchni 400 m², stanowiącego część niezabudowanej działki o nr 2022, położonej w Skomlinie, z przeznaczeniem na budowę i eksploatację stacji bazowej do pracy w systemie telefonii cyfrowej, nie uzyskano zgody Rady Gminy. Stanowiło to naruszenie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1515 ze zm.), w myśl którego - do wyłącznej własności rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących: zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość. Do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy.
7. W przypadku umowy zawartej z T-Mobile Polska Spółka Akcyjna na dzierżawę gruntu z przeznaczeniem na budowę i eksploatację stacji bazowej do pracy w systemie telefonii cyfrowej ustalono, że należności czynszowe za okres III kwartału 2012 roku zostały nieprawidłowo ustalone. Należność została zaniżona o 1.066,15 zł. Ponadto za III kwartał 2014 roku, tj. od 1 lipca do 15 września 2014 roku nie wystawiono obciążającej dotychczasowego dzierżawcę faktury VAT tytułu czynszu dzierżawnego za okres korzystania z nieruchomości gruntowej zgodnie z zawartą umową dzierżawy w kwocie 1.893,63 zł.
8. W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono trzy przypadki nieprawidłowej waloryzacji należności czynszowych, co wynikało z zastosowania prawidłowego, opublikowanego przez Prezesa GUS, wskaźnika całorocznego wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych za okres poprzedniego roku, przy jednoczesnym zastosowaniu jako podstawy waloryzacji, kwoty czynszu obowiązującej na dzień podpisania umowy. Waloryzacja czynszu w latach kolejnych powinna uwzględniać zatem nie kwotę pierwotną obowiązującą na dzień zawarcia umowy najmu/dzierżawy, a kwotę czynszu obowiązującą analogicznie w roku poprzednim. Powyższa sytuacja spowodowała zniżenie wysokości opłat czynszowych na łączną kwotę 26,05 zł.
9. Do dnia zakończenia kontroli jednostka nie podjęła działań windykacyjnych w stosunku do dwóch dzierżawców, w celu wyegzekwowania zaległego czynszu dzierżawnego, który nie został uregulowany pomimo wystawionej w tym celu faktury VAT. Czynnościami windykacyjnymi nie objęto: [1] Areo2 sp. z o.o. - faktura VAT nr 13/cz/2015 za III kwartał 2015 roku w kwocie 2.500 zł + VAT i [2] Orange Polska S.A. - faktury VAT za miesiące sierpień - listopad 2015 w łącznej kwocie 8.054,00.

10. Stwierdzono trzy przypadki bezumownego korzystania z nieruchomości, co wynikało z upływu terminów na jakie zostały zawarte umowy najmu lub dzierżawy i braku zawarcia kolejnych.

W zakresie wydatków budżetowych

1. Nie dochowano wymogu ogłoszenia informacji o przyznanych dotacjach celowych w Biuletynie Informacji Publicznej i jej wywieszenia na tablicy ogłoszeń, wynikającego z § 6 ust. 4 uchwały nr XX/105/2012 Rady Gminy Skomlin z dnia 31 lipca 2012 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Skomlin.
2. W wyniku kontroli stwierdzono, że niektóre transze dotacji celowych udzielonych na zadania z zakresu sportu, na podstawie zawartych umów, zostały przekazane podmiotom z naruszeniem terminów określonych w ww. umowach.
3. Gmina Skomlin nie uchwaliła rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Powyższe naruszało art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 ze zm.), z którego wynikał obowiązek uchwalenia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5, rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Roczny program współpracy jest uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu. Uchwalenie wieloletniego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi nie zwalnia z obowiązku uchwalenia rocznego programu współpracy z tymi organizacjami, gdyż przyjęcie wieloletniego programu współpracy jest prawem organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego określonym w art. 5a ust. 2, a jego uchwalenie nie wyłącza w żaden sposób realizacji obowiązku wynikającego z art. 5a ust. 1.
4. Na dzień podpisania umowy z firmą TOMIN na opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania „Budowa drogi Parkowej”, tj. 4 lutego 2014 roku, w budżecie Gminy Skomlin zarezerwowana została na ten cel jedynie kwota 10.000 zł, a kwota zobowiązania wynikająca z umowy wynosiła 17.000 zł, co spowodowało przekroczenie zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań o kwotę 7.000 zł. Powyższe stanowiło naruszenie art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, zgodnie z którym - wójtowi przysługuje wyłączne prawo do zaciągania zobowiązań mających pokrycie w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków, w ramach upoważnień udzielonych przez radę gminy. Dodatkowo art. 261 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.) zawiera regulację, która mówi, że kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać

zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki.

5. W wyniku kontroli stwierdzono, że za opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania „Budowa drogi Parkowej” firma F.H.U. TOMIN wystawiła rachunek nr 1/2014 w dniu 23 września 2014 roku na kwotę 17.000 zł (brutto). Zapłaty dokonano przelewem w dniu 7 października 2014 roku, a wydatek ujęto w klasyfikacji budżetowej dział 600 rozdział 60016 § 4210. Ponadto w dniu 18 sierpnia 2014 roku Daniel Płóciennik – Usługi Geodezyjno-Kartograficzne wystawił rachunek nr 11920/2/2014 na kwotę 6.000 zł za wykonanie podziału działek 1637/2, 1698/1, 1638/2, 1641/8 i 1640 pod poszerzenie ulicy Parkowej w Skomlinie. Zapłaty dokonano w dniu 26 sierpnia 2014 roku, wydatek ujęto w klasyfikacji dział 600 rozdział 60016 § 6050. Zlecenie usługi nastąpiło bez stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych i bez zawierania umowy w tej sprawie. Realizacja tego zadania została ujęta w budżecie Gminy Skomlin na 2014 rok jako wydatek inwestycyjny w rozdziale 60016, a w planie finansowym Urzędu Gminy w rozdziale 60016 § 6050.

Rada Gminy Skomlin uchwałą nr XXXIV/202/2013 z dnia 30 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2014 rok, przeznaczyła na zadanie pod nazwą „Budowa drogi Parkowej” kwotę 10.000 zł (rozdział 60016). Zarządzeniem nr 255/2014 z dnia 30 września 2014 roku Wójt Gminy Skomlin zwiększył wydatki w budżecie Gminy na ww. inwestycję do kwoty 17.000 zł (rozdział 60016). Uchwałą nr II/5/2014 z dnia 12 grudnia 2014 roku Rada Gminy Skomlin zwiększyła wydatki w budżecie Gminy na ww. inwestycję do kwoty 23.000 zł (rozdział 60016). Zmiany w planie finansowym Urzędu Gminy dokonano na podstawie zarządzenia nr 3/2014 Wójta Gminy Skomlin z dnia 12 grudnia 2014 roku (rozdział 60016 § 6050 – zwiększenie o 6.000 zł). Dopiero w dniu 15 grudnia 2014 roku po dokonaniu w dniu 12 grudnia zwiększenia planu w rozdziale 60016 § 6050 przeksięgowano wydatek za opracowanie dokumentacji projektowej w kwocie 17.000 zł z § 4210 na § 6050. Jak wcześniej opisano nie wszystkie wydatki zostały prawidłowo ujęte księgowo, co spowodowało, że ewidencja księgowa nie odzwierciedlała faktycznych kosztów i wydatków poniesionych na realizację tego zadania. Natomiast właściwe ujęcie wszystkich poniesionych wydatków spowodowałoby przekroczenie zakresu upoważnienia do ponoszenia wydatków w okresie od dnia 7 października do dnia 12 grudnia 2014 roku w kwocie 6.000 zł. Zgodnie z art. 254 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

6. W przypadku dwóch zasiłków okresowych objętych próbą kontroli stwierdzono, że przyznanie oraz wypłata należnego świadczenia nastąpiła od miesiąca następującego po miesiącu, w którym został złożony wniosek o udzielenie pomocy wraz z wymaganą dokumentacją. Tym samym

naruszono art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.), zgodnie z którym - świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją.

7. Na podstawie listy płac za grudzień 2014 roku stwierdzono nieprawidłowości w naliczeniu wynagrodzenia dla pracownika zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. księgowości budżetowej w związku z niezastosowaniem przez jednostkę kontrolowaną przepisów § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r., poz. 1786), zgodnie z którym, dodatek za wieloletnią pracę jest wypłacany w terminie wypłaty wynagrodzenia, począwszy od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym pracownik nabył prawo do dodatku lub wyższej stawki dodatku, jeżeli nabycie prawa nastąpiło w ciągu miesiąca. Biorąc pod uwagę wszystkie okresy zatrudnienia (pracy) znajdujące się w aktach osobowych ww. pracownika, które z mocy odrębnych przepisów podlegają wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, dziewiętnastoletni staż pracy przypadał na dzień 15 grudnia 2014 roku. Wobec powyższego w grudniu 2014 roku zawyżono wynagrodzenie pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku inspektora ds. księgowości budżetowej o kwotę 26,95 zł. Potrącenia ww. kwoty dokonano na podstawie listy płac – administracja za grudzień 2015 roku z dnia 18 grudnia 2015 roku.

W zakresie zamówień publicznych

1. W dwóch przypadkach wartość 70% zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwotach: [1] 13.334,12 zł i [2] 23.550,54 zł zwrócono z naruszeniem terminu określonego w art. 151 ust.1 ustawy Prawo zamówień publicznych. Dotyczyło to kontrahentów, z którymi protokół odbioru końcowego prac podpisano w dniach: [1] 28 lutego 2014 roku i [2] 30 września 2014 roku. Zwrotu zabezpieczeń dokonano w dniach: [1] 10 kwietnia 2014 roku, tj. 11 dni po terminie oraz [2] 18 listopada 2014 roku, tj. 19 dni po terminie.
2. Zabezpieczenia należytego wykonania umów przechowane były na nieoprocentowanym rachunku depozytów bankowych i zwracane wykonawcom bez należnego oprocentowania. Natomiast stosownie do art. 148 ust. 5 ustawy Prawo zamówień publicznych – zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesione w pieniądzu, zamawiający przechowuje na oprocentowanym rachunku bankowym. Zamawiający zwraca zabezpieczenia wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wykonawcy.

W zakresie jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli

1. Kontrolą objęto wydatki na jednorazowe dodatki uzupełniające dla nauczycieli dyplomowanych za 2014 rok, których wypłaty dokonano w styczniu 2015 roku. Kontrolujące ustaliły, że do kwoty wydatków na wynagrodzenia, o których mowa w art. 30 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela doliczono jednorazowe dodatki uzupełniające wypłacone nauczycielom dyplomowanym w styczniu 2014 roku, a dotyczące 2013 roku. Kwota jednorazowych dodatków uzupełniających wypłaconych w 2014 roku w grupie nauczycieli dyplomowanych wyniosła 41.466,80 zł. Wysokość wypłaconego dodatku nie może być uwzględniona w całości wydatków poniesionych przez organ prowadzący na wynagrodzenia nauczycieli, gdyż nie został on określony w przepisach jako składnik wynagrodzenia. Dodatek uzupełniający ma bowiem rekompensować nauczycielowi nieosiągnięcie średnich wynagrodzeń w ramach składników wynagrodzenia określonych w art. 30a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela. Ponadto stwierdzono drobne pomyłki polegające na zaniżeniu kwot wydatków na wynagrodzenia jednego z pracowników na kwotę 186,20 zł. Ogółem kwota wydatków poniesionych na wynagrodzenia dla nauczycieli dyplomowanych została zawyżona o 41.280,60 zł. Wypłaty wyrównania jednorazowego dodatku uzupełniającego za 2014 rok dla nauczycieli dyplomowanych dokonano na podstawie list płac z dnia 17 grudnia 2015 roku.

Odpowiedzialność za powyższe uchybienia i nieprawidłowości ponoszą pracownicy Urzędu Gminy w Skomlinie w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Przekazując informację o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Wójta o podjęcie działań na celu ich usunięciu oraz zapobieżenia ich postępowania w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące wnioski pokontrolne:

1. Zapewnić przestrzeganie art. 144 ust.1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych, poprzez niedokonywanie istotnych zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy, chyba że zamawiający przewidział możliwość dokonania takiej zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz określił warunki takiej zmiany.
2. Zapewnić przestrzeganie zasad ewidencji zdarzeń gospodarczych określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych,

państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności poprzez ewidencjonowanie operacji gospodarczych zgodnie z systematyką określoną w ww. rozporządzeniu.

3. Przestrzegać klasyfikacji dochodów i wydatków określonej w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
4. Zapewnić przestrzeganie ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, w zakresie zasad prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu systemu finansowo-księgowego, w szczególności poprzez prowadzenie jednej księgi głównej dla Urzędu Gminy w Skomlinie.
5. Zapewnić prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniach Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych oraz Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, danych o skutkach finansowych wynikających z udzielonych zwolnień podatkowych, skutkach finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych, skutkach finansowych decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa oraz danych o zaległościach wynikających z umów o charakterze cywilnoprawnym.
6. Dokonać korekty sprawozdań Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych i Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za 2014 rok, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków finansowych ulg, zwolnień oraz obniżenia górnych stawek podatkowych. Poprawione sprawozdania przesłać do RIO w Łodzi wskazując przyczynę korekty.
7. Zapewnić prawidłowe sporządzanie bilansu z wykonania budżetu Gminy Skomlin, w szczególności poprzez wykazywanie danych zgodnych ze stanem faktycznym i wynikających z ewidencji księgowej budżetu Gminy, tak aby sprawozdanie finansowe przedstawiało rzetelny wynik budżetu oraz sytuację finansową Gminy.
8. Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań, zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 44 ust.3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
9. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników podatku od nieruchomości deklaracji podatkowych, zgodnie z wymogami określonymi w art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
10. W przypadku śmierci podatnika zapewnić wydawanie przez organ podatkowy postanowienia o zawieszeniu trwającego postępowania na podstawie art. 201 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacji podatkowej. Zaniechać wydawania decyzji podatkowych w stosunku do osób zmarłych.

11. Zapewnić przeprowadzenie postępowania podatkowego w odniesieniu do osób wymienionych w pierwszej części protokołu, którego celem będzie ustalenie czy występuje w przypadku danej nieruchomości posiadacz samoistny.
12. Zapewnić przestrzeganie przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, w zakresie obowiązku podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę.
13. Podjąć czynności w celu wyegzekwowania należnych Gminie odsetek od dzierżawców wymienionych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.
14. Przy oddawaniu nieruchomości w najem lub dzierżawę na okres powyżej 3 lat lub na czas nieoznaczony przestrzegać art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. „a” ustawy z dnia 8 marca 1990 roku samorządzie gminnym.
15. Zapewnić wystawianie faktur z tytułu należności czynszowych, zgodnie z warunkami określonymi w umowach najmu/dzierżawy.
16. Bieżąco podejmować działania windykacyjne w stosunku do podmiotów zalegających z uiszczaniem należności o charakterze cywilno-prawnym, w celu niedopuszczenia do przedawnienia roszczeń z tego tytułu.
17. Zapewnić realizację obowiązku publikowania informacji o przyznanych dotacjach celowych w Biuletynie Informacji Publicznej i jej wywieszenia na tablicy ogłoszeń, wynikającego z § 6 ust. 4 uchwały nr XX/105/2012 Rady Gminy Skomlin z dnia 31 lipca 2012 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu przez Gminę Skomlin.
18. Przestrzegać terminów przekazywania transz dotacji określonych w umowach o udzielenie dotacji celowych.
19. Zapewnić realizację obowiązku wynikającego z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, poprzez uchwalanie przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu.
20. Zapewnić przestrzeganie art. 60 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym, poprzez zaciąganie zobowiązań mających pokrycie w ustalonych w uchwale budżetowej kwotach wydatków.
21. Zapewnić przestrzeganie art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, poprzez dokonywanie wydatków w graniach kwot określonych w planach finansowych.
22. Zapewnić przestrzeganie zasad określonych w art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń z pomocy społecznej.
23. Przestrzegać art. 148 i art. 151 ustawy Prawo zamówień publicznych, poprzez przechowywanie zabezpieczeń należytego wykonania umów,

pobranym od wykonawców w pieniądzu, na oprocentowanym rachunku bankowym oraz ich zwracanie wraz z należnymi odsetkami i w terminach określonych w ustawie.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Wójta o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Skomlin

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Skomlin

aa.